

Verlag van startbijeenkomst voor Windpark Zuideschmarke

Datum: 25 juni 2026

Tijd: 19.00 – 21.00 uur

Locatie: Hotel v.d. Valk Enschede

Aanwezigen:

- Vertegenwoordigers van de initiatiefnemer Pure Energie
- Vertegenwoordigers van de provincie Overijssel
- Circa 100 bezoekers (inwoners uit het gebied, inwoners uit de aanliggende wijken, vertegenwoordigers van maatschappelijke en politieke organisaties)

Informatieborden:

De initiatiefnemer van Windpark Zuideschmarke hadden informatieborden in de zaal staan. Hierop stond informatie over de onderzoeken die worden gedaan voor beide plannen, over de omgevingsraad, over de kerngegevens van beide plannen en over lokaal eigendom. Deze informatiepanelen staan ook op de website van het project:

Website Windpark Zuideschmarke > Stand van Zaken > Informatie > [Informatieborden bijeenkomst 25 juni 2026](#)

Doel startbijeenkomst:

Het doel van de initiatiefnemers en provincie van deze startbijeenkomst was het volgende:

- In gesprek gaan met belangstellenden om te spreken over zorgen en suggesties
- Uit de gedeelde zorgen en suggesties voor onderzoeksvragen ophalen die stakeholders willen toevoegen aan de opzet voor de onderzoeken
- Toelichting op kerngegevens van Windpark Zuideschmarke
- Toelichting op projectbesluitprocedure
- Toelichting op benodigde onderzoeken en uitgangspunten voor onderzoeken
- Toelichting op rol van omgevingsraad, inclusief mogelijkheid tot aanmelding voor omgevingsraad
- Toelichting op de mogelijkheden voor de invulling lokaal eigendom
- Toelichting hoe omgeving op de hoogte kan blijven van procedure, initiatieven en omgevingsraad, inclusief mogelijkheid tot aanmelden voor nieuwsbrief

Aanvragen voor visualisaties:

Bij de start van het omgevingsproces in 2025 hebben we visualisaties geplaatst op onze website vanuit de omgeving van het windpark om een beeld te geven hoe het windpark er in de toekomst mogelijk uit zou kunnen zien. Op de startbijeenkomst boden we bezoekers de mogelijkheid voor het maken van extra visualisaties vanaf hun adres, straat of buurt. Met deze visualisatie brengen we in beeld wat het zicht op de windmolens van het windpark vanaf de woning van de aanvrager. We ontvingen tijdens de bijeenkomst 6 aanvragen van bezoekers. Deze visualisaties worden door

Pure Energie uitgewerkt en met de betreffende bezoekers gedeeld. Vorig jaar hielden we ook een informatiebijeenkomst over dit windpark. Toen ontvingen we 5 aanvragen hiervoor.

Inhoud van dit verslag:

In dit verslag staan zoveel mogelijk de gehoorde reacties van bezoekers van de startbijeenkomst. De initiatiefnemers hebben per reactie gekeken of deze kan worden betrokken bij het maken van de onderzoeksopzet (formeel de Notitie Reikwijdte en Detailniveau, NRD). Veel van de bezoekers stellen vragen over dezelfde onderwerpen. We hebben dan ook niet letterlijk ieders reactie in het verslag terug laten komen. Wel wordt de rode draad uit de vele reacties benoemd.

In de tabel hieronder vindt u deze vragen/onderwerpen met daarbij het antwoord van de initiatiefnemer. Achter het antwoord staat hoe de initiatiefnemer deze opmerkingen wel of niet betrekken bij de NRD. Ook geeft de initiatiefnemer waar mogelijk inhoudelijk antwoord op de vragen, ook als gedeelde vragen of zorgen niet (kunnen) worden betrokken bij de NRD.

Reacties / vragen tijdens startbijeenkomst	Antwoord initiatiefnemer en aandacht daarvoor in NRD
Veel bezoekers uiten zorgen over de effecten van de windmolens op hun leefomgeving. Het gaat daarbij vooral over: • Geluid • Laagfrequente deel geluid • Slagschaduw • Gevaar voor vogels en vleermuizen	We begrijpen dat omwonenden en maatschappelijke organisaties hier zorgen over kunnen hebben. Daarom wordt er ook juist naar deze onderwerpen onderzoek uitgevoerd. Om daarmee aan te tonen of en hoe de windmolens kunnen werken binnen alle daarvoor geldende regels en kaders daarvoor. Uit de onderzoeken die worden uitgevoerd, blijkt wat het effect is van geluid en slagschaduw in de omgeving. Dit kan en wordt ook op adresniveau duidelijk gemaakt. Op basis daarvan kan een inschatting worden gemaakt hoeveel hinder er potentieel kan ontstaan door de windmolens en wat dit betekent voor de omgeving. Deze uitkomsten kunnen aanleiding zijn tot het nemen van maatregelen om de effecten te verminderen. Ook het effect op de natuur wordt uitvoerig onderzocht. Er wordt in beeld gebracht wat er in de omgeving leeft en er wordt ingeschat welk effect de windmolens hierop kunnen hebben. Dit gebeurt mede aan de hand van veldonderzoeken en ervaringen en kennis uit eerdere onderzoeken. Dat zijn onderzoeken uit binnen- en buitenland waaruit voor veel soorten (met name vogels en vleermuizen)

	blijkt in welke mate zij slachtoffer kunnen worden van windmolens.
Veel bezoekers vinden de locatie van dit windpark niet goed. Dichtbij het natuurgebied & dichtbij een woonwijk. Ander bezwaar dat we daarover veel horen is de aantasting van het groene buitengebied die hierdoor ontstaat (landschapsvervuiling). Daarbij wordt ook aangegeven dat er andere, betere locaties beschikbaar zijn. Bijvoorbeeld naast snelwegen en op bedrijventerreinen	Of een locatie in principe geschikt is voor windmolens, wordt in eerste instantie ingeschat op basis van vuistregels. Dit zijn onder andere afstanden tot woningen, zorginstellingen en scholen in verband met mogelijke effecten van geluid en slagschaduw en afstanden tot (grote) wegen, hoogspanningskabels, gasteidingen in het kader van externe veiligheid en dat de windmolens niet in natuurgebieden staan. Als al deze vuistregels worden gevolgd, blijven er in Twente, Overijssel en heel Nederland weinig plekken over waar mogelijk een windmolen kan staan. Dit geldt ook in sterke mate voor de gemeente Enschede. Uit ruimtelijke analyses blijkt dat binnen de gemeentegrenzen in potentie weinig geschikte locaties te vinden zijn voor windmolens. Op de locatie van Windpark Zuideschmarke lijkt er op basis van de vuistregels op voorhand te kunnen worden voldaan aan normen en regels die gelden voor windmolens. De onderzoeken die de komende tijd worden uitgevoerd, moeten daar definitief duidelijkheid over geven. Er is gekeken waar potentieel ruimte is voor windmolens en dat lijkt hier te zijn. Dat we daarbij uitkomen in het buitengebied van de gemeente en dat de plaatsing van windmolens veel zichtbaar effect heeft op dit buitengebied heeft te maken met (vuist) regels voor afstanden tot woningen die we aanhouden. In de praktijk moet enkele honderden meters afstand zijn tot dichtstbijzijnde woningen om te kunnen voldoen aan bijvoorbeeld geluidsnormen. Er is overigens (nog) geen vaste afstandsnorm. De landelijke overheid denkt daar wel over na, maar heeft daarover nog geen besluit genomen. Het is onduidelijk of, wanneer en welke afstandsnorm er eventueel komt.

	In de concept NRD en het Milieueffectrapport (MER) wordt nader toegelicht waarom dit volgens de initiatiefnemers een geschikte plek voor windmolens is. We zien in de gemeente Enschede dat de mogelijkheden voor moderne windmolens op bedrijventerreinen zeer beperkt zijn. Dit komt door de aanwezigheid van woningen op en bij bedrijventerreinen en de veiligheidsnormen die gelden.
Diverse bezoekers geven aan zich zorgen te maken over de effecten op gezondheid die ontstaan door de nabijheid van windmolens.	De onderzoeken worden uitgevoerd aan de hand van richtlijnen, protocollen en andere kaders die hiervoor (landelijk) gelden. In de concept NRD wordt dit specifieker beschreven. Voor het aspect gezondheid (wat is er bekend over het effect van windmolens op de gezondheid van omwonenden?) wordt een actuele wetenschappelijke beschouwing opgesteld. Deze onderzoeken moeten de vraag beantwoorden of het verantwoord is om hier windmolens te plaatsen.
Diverse bezoekers geven aan te twijfelen aan de onafhankelijkheid van de onderzoeken die worden uitgevoerd. Vooral omdat de initiatiefnemer de opdracht geeft en de kosten hiervoor betaalt.	Initiatiefnemer Pure Energie verstrekt de onderzoeksopdrachten en financiert de uitvoering daarvan. De onderzoeken worden uitgevoerd op basis van de NRD die daarvoor wordt opgezet. In deze NRD wordt beschreven wat er onderzocht moet worden en hoe het onderzocht moet worden. Deze NRD moet voorafgaand aan de onderzoeken worden goedgekeurd door de provincie. Daarbij komt deze NRD ter inzage. Dat betekent dat iedereen inzicht heeft in de opzet en hierover een zienswijze kan indienen. De onderzoeksbureaus zijn vervolgens gehouden aan deze NRD bij de verdere uitvoering. De opzet en uitvoering van de onderzoeken kan door het bevoegd gezag hieraan getoetst worden. De opzet en de uitkomsten van de onderzoeken worden tijdens de onderzoeksfase gedeeld met de omgeving en vervolgen ook volledig openbaar als onderdeel van de vergunningaanvraag.

Diverse vragen gaan over de manier waarop onderzoeken worden opgezet en uitgevoerd	De onderzoeken worden uitgevoerd aan de hand van richtlijnen, protocollen en andere kaders die hiervoor (landelijk) gelden. In de concept NRD wordt dit specifieker beschreven. Daarbij bestaat de mogelijkheid voor de omgeving om hierover mee te denken. Zo kunnen er specifieke aandachtspunten opgenomen worden in de concept NRD. Dat meedenken kan onder andere plaatsvinden via de omgevingsraad. Ook wordt de concept NRD formeel ter inzage gelegd bij de provincie. Dit betekent dat iedereen hierop kan reageren middels een zienswijze. Met behulp van die zienswijzen wordt de concept NRD mogelijk verder aangescherpt.
Diverse vragen gaan over de rol van de gemeente Enschede. De gemeente is tegen de ontwikkeling van Windpark Zuideschmarke	In het Klimaatakkoord van Parijs is afgesproken dat in 2030 in Nederland 5 miljard kilowattuur per jaar zonne- en windenergie wordt opgewekt. Naar aanleiding hiervan zijn ook in Overijssel en Twente afspraken gemaakt tussen provincie, gemeenten en waterschappen om hieraan een bijdrage te leveren. Voor windenergie hebben de provincie, gemeenten en waterschappen afgesproken dat er in Overijssel in 2030 2 terawattuur (TWh) aan windenergie wordt opgewekt. Om dit doel te halen, zijn er ongeveer 90 extra windmolens in Overijssel nodig. De provincie heeft vervolgens met veel gemeenten afspraken gemaakt over de verdere invulling. Met de gemeente Enschede is niet zo'n afspraak gemaakt. De gemeente wil voordat er afspraken gemaakt worden wachten op de vaststelling van nieuwe landelijke normen voor windmolen. Er is geen noodzaak te wachten op deze normen, er kunnen immers ook lokale normen worden vastgesteld, daarom hebben veel andere gemeenten deze voorwaarde niet gesteld en hebben zij wel afspraken gemaakt met de provincie.

	Overigens geldt voor de ontwikkeling van Windpark Zuideschmarke dat er op het moment dat de nieuwe landelijke normen vastgesteld worden, er aan die normen voldaan moet worden. De verwachting is dat op afzienbare termijn de nieuwe normen wordt vastgesteld.
Ik ben het er absoluut niet mee eens dat deze windmolens worden geplaatst.	We begrijpen dat het plaatsen van windmolens een verandering is voor mensen in de omgeving, dat hierover weerstand is in de omgevingen dat er vragen en zorgen leven over windmolens. De overheid heeft de afweging gemaakt dat de noodzaak voor het opwekken van groene stroom groot is. Daarom heeft de overheid afspraken gemaakt dat er meer groene stroom opgewekt moet worden. Tegelijkertijd heeft de overheid daarbij voorwaarden/regels gemaakt waarbinnen dit kan gebeuren. Als initiatiefnemer geven wij invulling aan deze maatschappelijke opgave door het ontwikkelen van dit project. Uitgebreide onderzoeken zullen uitwijzen of de windmolens er daadwerkelijk kunnen komen of niet.
Een aantal vragen gaan over het provinciale windbeleid, waarom de provincie bevoegd gezag is, waarom het opengestelde gebied in Enschede zo groot is en hoe de verdeling van windmolens over de provincie heeft plaatsgevonden.	Wie bevoegd gezag is voor windprojecten op land is sinds 1 januari 2026 geregeld in de Energiewet. De gemeente is bevoegd gezag voor windprojecten tot en met 15 MW. De provincie is bevoegd gezag voor windprojecten van 15 tot 100 MW. Het Rijk is bevoegd gezag voor windprojecten van meer dan 100 MW. De provincie kan in overleg met een gemeente haar bevoegdheid voor een project van meer dan 15 MW overdragen aan die gemeente. Windmolens passen niet zomaar overal. Voordat ergens een windturbine komt, wordt er gekeken naar veel verschillende aspecten. Denk hierbij bijvoorbeeld aan landschappelijke inpassing, natuur en toekomstige woningbouw. Sommige gemeenten zijn geschikter voor windenergie dan andere. Om gezamenlijk wel voldoende op te wekken, hebben we

	afspraken gemaakt. Voor Enschede is het maximum 80 GWh (4 windmolens). De provincie heeft geprobeerd om met alle gemeenten afspraken te maken over welke gebieden binnen de gemeentegrenzen worden opengesteld. De gemeente Enschede zag ervan af programmeringsafspraken te maken, waardoor het hele gebied werd opengesteld.
Enkele vragen zijn gesteld over lokaal eigendom en hoe je als bewoner van Enschede mee kan profiteren	Een windpark ontwikkelen we graag samen met bijvoorbeeld een lokale energiecoöperatie. Dit is de manier om de omgeving mede-eigenaarschap en medezeggenschap te bieden. We bieden daarbij ruimte voor 50% lokaal eigendom. Zo kan bijvoorbeeld een lokale energiecoöperatie voor de helft eigenaar worden van het windpark. Dit betekent dat ook de helft van het rendement mogelijk beschikbaar kan komen voor de omgeving. Inwoners en andere belanghebbenden kunnen lid worden van de coöperatie. Zo krijgen de inwoners en andere belanghebbenden medezeggenschap over het windpark. Hoe dit precies wordt vormgegeven bij Windpark Zuideschmarke moet nog worden uitgewerkt.
Er zijn meerdere vragen gesteld over waar je als inwoner invloed op hebt en hoe je invloed kunt uitoefenen	In de omgevingsraad kunnen inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties meedenken over het windpark. We gaan inhoudelijk in gesprek over het windpark, waarbij we het bijvoorbeeld hebben over onderwerpen als: geluid, slagschaduw, landschap, externe veiligheid, verlichting, natuur, vogels enz. Het bespreken van deze onderwerpen geeft inzicht in wat het betekent voor de omgeving als de windmolens er staan. Ook horen we graag wat de aandachtspunten zijn van de omgeving. Met een omgevingsraad wordt de omgeving structureel betrokken en ontstaat een centrale plek voor betrokkenen en belangen bij het windpark. Dit zorgt voor korte lijnen tussen

	betrokkenen en stimuleert inbreng vanuit de omgeving in het plan voor het windpark. Daarnaast zijn er verschillende fasen in de projectprocedure waar je invloed kunt uitoefenen. Bijvoorbeeld de ontwerp-NRD en –participatieplan. Ook wanneer de ontwerpbesluiten en onderzoeken ter inzage liggen, kan iedereen een zienswijze indienen. Hierin kun je aangeven waar je het wel of niet mee eens bent en waarom. De provincie betreft deze reacties bij het nemen van het definitieve besluit.
--	---